

і обґрунтування орієнтації на створення умов для забезпечення реалізації мети навчально-виховного закладу [1, с. 469].

Таким чином, початок ХХІ ст. з 2000-го року – до теперішнього часу характеризується бурхливим розвитком демократизації управління освітніми закладами в Україні як на рівні теоретичних засад, так і на рівні провадження розроблених моделей демократизацій управління освітніми закладами на практиці. На цьому етапі відбувається активне впровадження й адаптація досягнень науки з управління освітніми закладами.

Список використаної літератури

1. Адаменко О. В. Українська педагогічна наука в другій половині ХХ століття : монографія / Олена Вікторівна Адаменко. – Луганськ : Альма-матер, 2005. – 704 с.
2. Державне управління освітою в Україні: тенденції і законодавство Д. І. Дзвінчук. – К.: ЗАТ «НІЧЛАВА», 2003. – 240 с.
3. Єльнікова Г. В. Наукові основи адаптивного управління закладами та установами загальної середньої освіти: Автореф. дис. ...д-ра пед. наук.: 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки. – Луганськ, 2005. – 44 с.

Наталія Коршак

ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УКРАЇНІ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Глобальна інформатизація суспільства є однією з домінуючих тенденцій розвитку цивілізації в ХХІ ст. Завдяки стрімкому збільшенню можливостей телекомунікаційних систем і нових інформаційних технологій формується інформаційне середовище, яке спрощує і водночас ускладнює існування та життєдіяльність людей. Поява інформаційно-комунікаційних технологій сприяє поширенню дистанційного навчання. Дистанційне навчання – це форма навчання з використанням комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, які забезпечують інтерактивну взаємодію викладачів та студентів на різних етапах навчання і самостійну роботу з матеріалами інформаційної мережі.

В останні десятиліття швидко розвиваються науково-методичні основи дистанційного навчання. Нині досліджено напрями підвищення ефективності навчання з використанням інформаційних технологій (В. Биков Р. Гуревич, М. Кадемія, Д. Опеншоу, Н. Тверезовська, І. Хорев, М. Жалдак, Ю. Жук); педагогічні підходи до комп'ютеризації навчального процесу (Б. Гершунський, Є. Машбиць, І. Підласий); дидактичні властивості комп'ютерних засобів (Є. Полат); теорія і практика модульного навчання (В. Огнев'юк, О. Фурман); теорія і практика особистісно-орієнтованого навчання (І. Бех, С. Подмазін, І. Якиманський, В. Рибалка). Незважаючи на велику кількість досліджень сучасна дистанційна освіта в Україні нагадує традиційні форми заочного навчання, не розкриваючи всіх можливостей використання принципово нових форм і методів навчання.

На відміну від зарубіжних моделей, українська дистанційна освіта більш наближена до споживача. Органічно поєднуючи в собі змішані технології відкритої освіти (кейстехнології, TV-технології, мережеві технології),

українська дистанційна освіта стає найбільш доступна широким масам населення, роблячи можливим здобувати освіту не на все життя, а все життя.

Сучасне інформаційне суспільство висуває вимоги до системи освіти, основні з яких можна сформулювати як вміння самостійно знаходити, накопичувати і переосмислювати наукові знання, самостійно орієнтуватися в сучасному інформаційному суспільстві [2, с. 321].

Якість впровадження та застосування дистанційної освіти можна оцінювати за допомогою таких показників як:

- результативність (ступінь засвоєності знань, можливість застосувати накопичені знання на практиці, успішність, індивідуальний процес навчання, гнучкі консультації);

- доступність всім верствам населення (студенти, бізнесмени, інваліди, військовослужбовці та ув'язнені так само мають можливість дистанційно навчатися);

- ресурсомісткість (відсутність необхідності відвідувати лекції і семінари, фінансові витрати, матеріальні ресурси, аудиторії, викладачі і т.д.);

- оперативність (час на засвоєння знань, донесення до студентів і т.д.)

- демократичний зв'язок «викладач – студент»;

- комплексне програмне забезпечення;

- провідні освітні технології.

Все перераховане вище можна віднести до показників ефективності процесу дистанційного навчання. Дистанційна освіта розвивається дуже швидко, і для України є перспективною формою вищої освіти.

Дистанційну форму навчання ще називають «освітою впродовж всього життя» через те, що більшість тих, хто навчається – дорослі люди. Багато хто з них вже має вищу освіту, проте через необхідність підвищення кваліфікації або розширення сфери діяльності у багатьох виникає потреба швидко і якісно засвоїти нові знання і набути навички роботи. Саме тоді оптимальною формою може стати дистанційне навчання.

Для вдосконалення та поширення високих дистанційних технологій необхідне рішення двох основних проблем. Головна, знаходиться в сфері права, інша – в сфері фінансування робіт з розробки та впровадження інноваційних технологій. З метою їх успішного вирішення об'єктивно необхідна реалізація наступних першочергових заходів і напрямів:

- розробка і реалізація Загальноукраїнської програми дистанційної безперервної освіти;

- викорінення протиріч в законодавстві про освіту в Україні, приведення його у відповідність з об'єктивними потребами і тенденціями розвитку дистанційних форм навчання;

- розробка наукових основ, що забезпечують інноваційність і дистанційних форм, і рівнів освіти, програм та навчальних планів;

Відкрита освіта дає широке поле для наукових досліджень, що сприяють розвитку творчих ініціатив розробників і педагогів переходячи з об'єкта вивчення в об'єкт прогнозування, конструювання та проектування [1, с. 31].

Найбільш актуальними проблемами, що виникають при впровадженні дистанційної форми навчання у ВНЗ є:

- контроль за наявністю знань в студентів;
- проблема оцінки якості наданих освітніх послуг;
- проблематичність об'єктивної оцінки знань студента.

Немає повної гарантії, що студент навчається самостійно, виконує ті чи інші завдання необхідні для засвоєння дисципліни, що підтверджують наявність знань. Частковим вирішенням цієї проблеми є контроль в режимі on-line, або використання технологій змішаного навчання [2, с. 321].

Деякі підходи вирішення проблем впровадження дистанційної освіти у ВНЗ:

- розробка концепції дистанційної освіти;
- розвиток і адаптація корпоративної мережі ВНЗ, доведення пропускної здатності телекомунікаційного каналу (вихід в Internet) до мінімально необхідної, що відповідають вимогам забезпечення навчального процесу дистанційної освіти;

- подання та суміщення оцінок навчання [4,с. 44];

Щоб вирішити проблему якості освітніх послуг, що отримують студенти дистанційної форми навчання, викладачі мають розвивати і впроваджувати інформаційні технології, які сприяють розвитку дистанційної освіти. Дистанційне навчання в університеті дає студентам можливість цілодобового доступу до навчальних матеріалів, постійну підтримку й консультації викладачів та методистів, on-line відеолекції, віртуальні тренажери та інші технологічні рішення для забезпечення ефективного процесу навчання.

Перспективу і вдосконалення системи дистанційного навчання в Україні складає впровадження в освітній процес комп'ютерної і аудіо-візуальної техніки. В даний час проблему дистанційної освіти розробляють практично всі вузи на території України. У перспективі електронна освіта зробить навчання не нудним і ретельно розпланованим зобов'язанням, а захоплюючим пізнавальним процесом, у формуванні якого студент сам бере участь. Вчитися скрізь, завжди і все життя із задоволенням – приблизно таке гасло ідеї дистанційної освіти.

Список використаної літератури

1. Васюк О. Теоретико-методичні аспекти організації дистанційної освіти / О. Васюк // Вісник Книжкової палати України. – 2011. – № 2. – С. 30–32.
2. Веремчук А. Проблеми і перспективи дистанційного навчання у ВНЗ/А.Веремчук// Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2013. –№7. С.319 – 325.
3. Концепція проекту „Дистанційне навчання школярів” [Електронний ресурс] / Ю.М. Богачков, В.Ю.Биков, В.О.Красношарпа та ін. // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2009. – № 5 (13). – Режим доступу до журналу: <http://www.ime.edu-ua.net/em.html>. – Назва з загол. екрану.
4. Семенець, В. Впровадження технологій дистанційного навчання у навчальний процес / В.Семенець, В.Каук, О.Аврунін / Вища школа. – № 5. – 2009. – С.40 – 57.